

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: tehnoloogia	Õppeaine: tööõpetus
I kooliaste	1.klass	Tundide arv: 3
Õppeaine kirjeldus		
<p>Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.</p> <p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p>		
Õpitulemused:		Metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Materjalid</p> <ul style="list-style-type: none"> nimetab looduslikku päritolu materjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid; järgides õpetaja juhiseid kasutab materjale säästlikult; kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke etteantud töövahendeid ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel; <p>Töötamisviisid ja töövahendid</p> <ul style="list-style-type: none"> õpetaja abiga kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; <p>Tööprotsess (kavandamine, töötamine ja reflektioon)</p> <ul style="list-style-type: none"> jälgib õpetaja selgitusi ja töötab selle järgi; töötab õpetaja juhendamisel jäljendades esitatud töövõtteid; saab aru koostöö ja abistamise vajalikkusest; märkab õpetaja abiga rahvuslikke elemente; õpetaja abiga kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras; õpetaja abiga viib oma töö lõpule; märkab ning nimetab positiivset oma töös. <p>Igapäeva elu oskused</p> <ul style="list-style-type: none"> tutvub tervisliku toiduvalikuga; nimetab isikliku hügieeniga seotud tegevusi; 		<p>Materjalid</p> <p>Arutleme keskkonna üle meie ümber: looduslikud ja tehismaterjalid, pehmed ja kõvad materjalid.</p> <p>Õpilane</p> <p>1) leiab ümbritsevast keskkonnast (klassist, õppetöökojast jne) looduslikest ja tehismaterjalidest esemeid.</p> <p>2) võrdleb materjale, leiab seoseid materjalide kasutuse ja esemete otstarbe vahel.</p> <p>Õpetaja</p> <p>tutvustab erinevaid materjale, lihtsustatult nende saamisviise, omadusi ja kasutamist:</p> <p>1) paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine;</p> <p>2) tekstiilmaterjalid. Taimse (puuvill, lina) ja loomse (vill, siid) päritoluga tekstiilmaterjalide valmistamine, omadused ja kasutamine. Kanga parem ja pahem pool ning ääris. Tekstiilmaterjalidest rõivad ja kodutekstiilid;</p> <p>3) naha omadused ja kasutamine; 4) puit: puidu liigid, omadused, kasutamine; vineer;</p> <p>5) metallide (näiteks värvilisest metallist traat) omadused ja kasutamine.</p> <p>6) erinevad kunst- ja tehismaterjalid (näiteks kunstnahk), nende omadused ja kasutamine;</p> <p>Katsetused erinevate materjalidega.</p>

- järgides õpetaja juhiseid kasutab materjale säästlikult;
- hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras;
- märkab õpetaja abiga õppega seonduvat igapäevaelust;
- saab aru koostöö ja abistamise vajalikkusest.

Soovituslikud tegevused. Materjalide omaduste võrdlemiseks on soovitatav valida praktilised tööd, kus kasutatakse koos erinevaid materjale: paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne. Leitakse ümbritsevast keskkonnast erinevaid materjale ning seostatakse materjali kasutust ja eseme otstarvet.

Õpilane

1) kasutab materjale säästlikult,
2) asetab šabloone ja lõikeid paberile, nahale, kangale, puidule vms. arvestades alusmaterjali suurust ja selle edasise kasutamise võimalusi.

Õpetaja:

1) kujundab teadlikku säästvat suhtumist materjalidesse.
2) tutvustab materjalide taaskasutuse võimalusi (näited igapäevaelust, videod).
3) tutvustab mõisteid šabloon ja lõige ning nende kasutamist (säästvalt detailide lõikamine)
Arutletakse töövahendite ja materjalide sobivuse ning sellest lähtuva kasutusvõimaluse üle.

Töövahendid

Õpilane:

1) harjutab meisterdades tööriistade korrektset kasutamist ja mõistab selle olulisust ohutuse seisukohast;
2) mõistab, et erinevad materjalid töödeldakse selleks sobivate tööriistade ja -vahenditega.

Õpetaja:

1) demonstreerib enam kasutatavate käsitöövahendite (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne) õiget käsitsemist: töövahendi õige käes hoidmine, õiged töövõtted.
2) pöörab tähelepanu korrale töökohas: töövahenditel, materjalidel ning jääkidel on selleks ettenähtud koht;
3) selgitab ohutusnõudeid töötamise ajal ja jälgib nende täitmist

Töötlemisviisid

Erinevate materjalide töötlemisviisid

a) Paberi, kartongi rebimine, mõõtmine, voltimine, lõikamine, punumine, liimimine.

Õpilane:

1. rebib; mõõdab ja lõikab täpselt, voldib, punub ja modelleerib;
2. kasutab erinevaid liime, lähtudes materjali omadustest;
3. kasutab paberit ning kartongi tasapinnaliste ja ruumiliste esemete valmistamiseks.

Õpetaja:

- 1) aitab kinnistada matemaatikas õpitud mõõtmisvõtteid paberil, kartongil;
  - 2) õpetab joonestama lihtsamaid pinnalaotusi;
  - 3) õpetab rebima ja lõikama erinevaid kujundeid;
  - 4) arendab ruumilist mõtlemist punumistöõde kaudu;
  - 5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.
- b) Tekstiilmaterjalide ja naha töötlemine: punumine, heegeldamine, tarbe- ja kaunistuspistete õmblemine.

Õpilane:

- 1) harjutab tarbe- ja kaunistuspisteid, kasutab neid esemete valmistamiseks ning kaunistamiseks;
- 2) oskab teha alg- ja ahelsilmust, punuda paela ning palmikut.

Õpetaja:

- 1) selgitab, kuidas saada sobiva pikkusega nõelasilmatait õmblemiseks, niiditada nõela ja teha sõlme;
- 2) demonstreerib tarbe- kaunistuspistete õmblemist;
- 3) demonstreerib heegelnõela õiget käeshoidmist ning alg- ja ahelsilmuse heegeldamist;
- 4) demonstreerib erinevate paelte ning palmiku punumist;

5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.

Õpilane:

1) harjutab puidu, metalli ja plastide jõukohaseid töötlemisvõtteid;

2) katsetab ja harjutab materjalikohaseid viimistlusvõtteid (lihvimine, puidupõletiga kirjamine, õlitamine, vahatamine, värvimine jne);

3) hindab töö käigus erinevate kinnitus- ja ühendusviiside otstarbekust;

4) leiab materjalile/esemele uue kasutusala (näiteks piimakarbist linnusöögimaja vms).

Õpetaja:

1) tutvustab erinevaid materjale ja selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised;

2) demonstreerib ja selgitab erinevaid materjalide ühendamise viise: liimimine, naelutamine, õmblemine, heegeldamine;

3) julgustab koduses majapidamises järelejäänud pisi- esemetest (karbid, plastpudelid jne) meisterdama;

4) selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised.

Kavandamine

Õpetaja juhhib arutelusid:

1) esemeline keskkond kodus, koolis ja kodukohas (külas, asulas, linnas);

2) kavandi olemus ja eesmärk; kavandatava eseme otstarve, funktsionaalsus, proportsioonid, materjal ja esteetilisus; eseme, keskkonna kujutamise võimalused;

3) teksti ning pildimaterjali kasutamine abimaterjalina ideede leidmiseks.

Õpetaja:

1) esitab suunavaid küsimusi, et toetada õpilasi arutelu vältel ja ideid tutvustades;

- 2) demonstreerib abimaterjalide ja kavandite näidiseid ning kavandamise erinevaid võtteid;
- 3) esitab võimalusi erinevate materjalide ja oma ideede kujutamiseks.

Õpilane:

- 1) tunneb ära rahvuslikud motiivid, mustrid ja rahvusvärvid ning leiab neid kodustel esemetel;
- 2) kasutab rahvuslikke motiive oma töid kavandades.

Õpetaja:

- 1) juhib arutelu kodukoha rahvusliku sümbolika ja ornamentika üle;
- 2) suunab õpilast kasutama rahvuslikku ornamentikat erinevates tehnikates (punumine, tekstiilitööd) ning kaunistusvõttena (värvimine, trükkimine, puidupõletiga kirjamine vms).

Töötamine

Õpilane:

- 1) jälgib õpetaja tegevust, kuulab õpetaja suulist juhendamist, jäljendab töövõtteid;
- 2) loeb tööjuhendit ja kirjeldab selle põhjal töö käiku, püüab leida õpetaja suunamisel juhendist vastuseid töö käigus tekkinud probleemidele;
- 3) kirjeldab tööjuhendis olevaid selgitavaid jooniseid.

Õpetaja

- 1) juhendab ja demonstreerib töövõtteid;
- 2) selgitab, kuidas mõista kirjalikku tööjuhendit ja jooniseid ning kasutada tööjuhendit abimaterjalina.

Õpetaja poolt on läbi mõeldud kirjalik tööjuhend / juhend tahvlil, juhend esitlusena, individuaalne tööjuhend.

Õpilased:

- 1) teevad rühmatööd: mänguväljaku, klassiruumi, oma toa maketi koostamine, klassi kaunistamine

	<p>tähtpäevaks, ühise meene valmistamine õpetajale, koolile;</p> <p>2) õpivad õpetaja juhendamisel jagama rühmatöös ülesandeid ja vastutust.</p> <p>Õpetaja juhendab rühmatööd ühise idee leidmiseks ja ülesannete jaotamiseks, suunab kaaslaste abistamist ning julgustab ise abi küsima.</p> <p>Õpilane hindab oma töökoha korrasolekut, paigutab töövahendeid ohutult ja otstarbekalt oma kohtadele.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) demonstreerib erinevate töövahendite ohutut käsitlemist ning töövahendite ja materjalide käepärast asetust/rühmitamist töölaual,</p> <p>2) juhhib tähelepanu töö sujuvusele, tööks ettevalmistava tegevuse olulisusele ning töö esteetilise ja tehnoloogiliselt õige tulemuse saavutamisele.</p> <p>Eneseanalüüs ja hindamine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb oma valminud tööd esialgse kavandiga/plaaniga, leiab oma töös positiivseid külgi ning toob need esile;</p> <p>2) arutleb, mida oleks võinud teha teisiti, hindab töö esteetilisust, selgitab kasutusala.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) aitab vajaduse korral õpilastel mõtteid väljendada ning oma tööle hinnangut anda;</p> <p>2) toob iga õpilase puhul esile uute oskuste omandamise.</p> <p>Igapäevaelu oskused</p> <p>Õpilased:</p> <p>1) koostavad õpetaja juhendamisel toidupüramiidi;</p> <p>2) kasutavad toiduaineid säästlikult;</p> <p>3) koguvad toiduainete pakendeid, arutlevad seal oleva info üle;</p>
--	--

4) valmistavad võileibu, suupisteid, mahlajooke (klassiõhtuks, veerandi- või aastalõpuks).

Õpetaja:

1) juhib arutelu asjade vajalikkuse, inimeste soovide ning ostuvõimaluste üle – kulutuste plaanimine;

2) selgitab toitumisrežiimi olulisust (toitumise regulaarsus, toidukordade arv, toidu valik eri söögikordadel);

3) kasutab näitmaterjalina vahetult toidukaupu ning pilte;

4) tutvustab mitmekesist toitu ja toidupüramiidi olemust.

Tarbijaharidus ja keskkond

Õpilased:

1) arutlevad asjade tarbimisvajaduse üle;

2) arutlevad töökoha korrashoiu üle ning selle mõjust töö tulemusele ja ohutusele.

Õpilased:

katavad laua, koristavad ruumi ning sordivad jäätmed.

Õpetaja:

1) toob näiteid maitsekalt kujundatud ruumide ja kaetud laudade kohta (fotod ajakirjadest, Internetist jm);

2) juhib klassiõhtuks vm ürituseks laua kaunistamist, katmist ja koristamist.

Arutletakse hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle.

Õpilane:

1) kasutab iga päev garderoobi korrektselt;

2) peseb enne ja pärast tööd käsi ning enne söömist käsi;

3) pöörab toitu valmistades isiklikule hügieenile tähelepanu.

	<p>Õpetaja:</p> <p>1) juhib arutelu üleriie te paigutamise kooli garderoobis, isiklike hügieenitarvete säilitamisest ja kasutamisest ning käte hooldamise põhimõtetest;</p> <p>2) korraldab garderoobis praktilise tegevuse.</p> <p>Käitumiskultuur</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) osaleb rollimängudes, üritustel;</p> <p>2) analüüsib enda ja teiste käitumist, tuues näiteid (sh positiivseid) igapäevaelust.</p> <p>Õpetaja juhib arutelusid käitumisest koolis, kodus, tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega.</p>
Õppesisu:	
<p>Materjalid Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, plastiliin/voolimismass, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne). Katsetused erinevate materjalidega.</p> <p>Töövahendid Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, liimimine, värvimine). Sagedasemad töövahendid (käärid), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Praktiliste töödena jõukohaste esemete valmistamine.</p> <p>Töötlemisviisid Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide töötlemisviisid: mõõtmine, märkimine, rebimine, lõikamine, liimimine, voltimine, punumine, heegeldamine, tarbepistete õmblemine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine, detailide ühendamine vms. Töötlemisviisi valik sõltuvalt materjalist ning valmistatavast esemest.</p> <p>Tööprotsess (ideest teostuseni) Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain minevikus ja tänapäeval. Ideede visandamine paberil. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Töötamine suulise juhendamise järgi. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Oma töös positiivsete külgede esiletoomine.</p> <p>Igapäevased oskused Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riie ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen.</p>	
Põhimõisted:	
<i>loodusplastika, taaskasutus, A4 paber, värviline paber, rebimine, voltimine, rullimine, voolimine, lamendamine, kontuur, šabloon, töökoht - töötegemise koht ruumis.</i>	
Kooli väärtuste arendamine:	

<p>Koostöö – õppimine läbi rühmatöö, koostöine õppimine. Tehakse koostööd erinevate osapooltega .</p> <p>Ettevõtlikkus- julgeb pakkuda uusi ideid probleemide lahendamiseks. Õpilane julgeb eksida. Osaleb oma valmistöödega kooli laadapäevadel.</p> <p>Keskkonnahoid – väärtustame oma koduümbrust, õpime tundma oma koduümbrust. Koduümbruse taimed, puhas tooraine toitumiseks. Säästlik tarbimine, jäätmevaba eluviis (Rohelise kooli strateegia).</p> <p>Loovus – erinevate õppemeetodite kasutamine. Õpilane suudab teha enda jaoks sobiva valiku, rakendab oma fantaasiat.</p> <p>Tervis - säästva eluviisi propageerimine ja kujundamine. Rohetehnoloogiate kasutamise vajalikkuse mõistmine. Töötamine naturaalsete materjalidega.</p>	
Lõiming	Hindamine:
<p>Inimeseõpetus. Keskkond meie ümber. Asjade väärtus. Ohud tervisele.</p> <p>Loodusõpetus. Inimese elukeskkond, asjad ja materjalid. Loomad ja taimed inimese elus. Meelte kasutamine ümbritsevat tundma õppides (nägemine, kompimine); tuttavate materjalide omadused; tarbimise vastutustundlikkus. Keskkond meie ümber. Asjad ja materjalid.</p> <p>Matemaatika. Mõõtmisvahendite kasutamine materjalil. Mõõtühikuid, mõõtmine, märkimine, geomeetrilised kujundid.</p> <p>Kunstiõpetus. Esemete vorm ja otstarve. Kujutamine, võrdlemine, kompositsioonid, ornament, värvusõpetus.</p> <p>Eesti keel. Info ja ideede leidmine raamatutest ja Internetist. Õpetaja selgituste mõistmine. Sõnavara rikastamine, arutlemine ja kirjeldamine; kuuldust ja loetust arusaamine.</p> <p>Muusikaõpetus. Laulupeotraditsioon ja -kultuur.</p>	<p>Hindamine tehnoloogia valdkonna õppeainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi valdkonna vastu.</p> <p>Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ning kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat sõnalist hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilaste tööd tagasisidestama. Õpilasele on õppe alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpilaste suunatakse õppe käigus oma õppimist ning seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tööprotsessi ajal annab õpetaja suuliselt tagasisidet töövahendi õigesti käes hoidmisest ja ohutustehnika järgimisest. • Õpetaja hindab oskust näha erinevate materjalide kasutusalasid ning õpilase oskust valida tööks sobilikke materjale. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatakse õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga. • Hindamismeetodina on üheks võimaluseks töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatud õpilase arengut – töö tulemuste muutust

	<p>võrreldes varasemaga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analüüsimise koostööoskust ja anname sellele hinnangut. • Hinnatakse/ tagasisidestatakse jooksvalt töökultuuri ning töökoha korrashoidu. • Õpilased võtavad osa koolis korraldatavatest laadadest.
--	---

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

I kooliastme lõpetaja:

- 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- 2) kasutab materjale säästlikult;
- 3) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid;
- 4) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;
- 5) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös;
- 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest;
- 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel;
- 8) arvestab ühiselt töötades kaaslasiga;
- 9) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras;
- 10) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest;
- 11) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes;
- 12) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta;
- 13) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta;
- 14) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust.

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: tehnoloogia	Õppeaine: tööõpetus
I kooliaste	2.klass	Tundide arv: 2
Õppeaine kirjeldus		
<p>Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.</p> <p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p>		
Õpitulemused:		Metoodilised soovitus, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Materjalid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> nimetab ümbritsevas keskkonnas esinevaid tehismaterjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid; kasutab materjale säästlikult ja arutleb selle vajalikkuse üle; valib õpetaja suunamisel õigeid töövahendeid, teab nende otstarvet ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel <p>Töötamisviisid ja töövahendid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> õpetaja abiga koostab kavandi ning kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid. <p>Tööprotsess (kavandamine, töötamine ja refleksioon) Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab suulist või kirjalikku juhust; töötab enamasti iseseisvalt õpetaja juhendamisel; arvestab ja aitab ühiselt töötades kaaslasiga; kasutab õpetaja abiga rahvuslikke elemente oma töös; õpetaja abiga koostab kavandi ning kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; 		<p>Materjalid Arutleme keskkonna üle meie ümber: looduslikud ja tehismaterjalid, pehmed ja kõvad materjalid.</p> <p>Õpilane 1) leiab ümbritsevast keskkonnast (klassist, õppetöökojast jne) looduslikest ja tehismaterjalidest esemeid. 2) võrdleb materjale, leiab seoseid materjalide kasutuse ja esemete otstarbe vahel.</p> <p>Õpetaja tutvustab erinevaid materjale, lihtsustatult nende saamisviise, omadusi ja kasutamist: 1) paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; 2) tekstiilmaterjalid. Taimse (puuvill, lina) ja loomse (vill, siid) päritoluga tekstiilmaterjalide valmistamine, omadused ja kasutamine. Kanga parem ja pahem pool ning ääris. Tekstiilmaterjalidest rõivad ja kodutekstiilid; 3) naha omadused ja kasutamine; 4) puit: puidu liigid, omadused, kasutamine; vineer; 5) metallide (näiteks värvilisest metallist traat) omadused ja kasutamine. 6) erinevad kunst- ja tehismaterjalid (näiteks kunstnahk), nende omadused ja kasutamine;</p> <p>Katsetused erinevate materjalidega.</p>

- mõistab töökoha ja -vahendite korrashoiu olulisust ning hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras;
- võrdleb kavandatud valmis tööga;
- märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.

Igapäevaelu oskused

- Õpilane:
- arutleb tervisliku toiduvaliku üle;
- selgitab isikliku hügieeni ja tervise vahelisi seoseid;
- kasutab materjale säästlikult ja arutleb selle vajalikkuse üle;
- mõistab töökoha ja -vahendite korrashoiu olulisust ning hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras;
- toob õpetaja abiga õppega seonduva kohta näiteid teistest õppeainetest või igapäevaelust;
- arvestab ja aitab ühiselt töötades kaaslas.

Soovituslikud tegevused. Materjalide omaduste võrdlemiseks on soovitatav valida praktilised tööd, kus kasutatakse koos erinevaid materjale: paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne. Leitakse ümbritsevast keskkonnast erinevaid materjale ning seostatakse materjali kasutust ja eseme otstarvet.

Õpilane

- 1) kasutab materjale säästlikult,
- 2) asetab šabloone ja lõikeid paberile, nahale, kangale, puidule vms. arvestades alusmaterjali suurus ja selle edasise kasutamise võimalusi.

Õpetaja:

- 1) kujundab teadlikku säästvat suhtumist materjalidesse.
  - 2) tutvustab materjalide taaskasutuse võimalusi (näited igapäevaelust, videod).
  - 3) tutvustab mõisteid šabloon ja lõige ning nende kasutamist (säästvalt detailide lõikamine)
- Arutletakse töövahendite ja materjalide sobivuse ning sellest lähtuva kasutusvõimaluse üle.

Töövahendid

Õpilane:

- 1) harjutab meisterdades tööriistade korrektset kasutamist ja mõistab selle olulisust ohutuse seisukohast;
- 2) mõistab, et erinevad materjalid töödeldakse selleks sobivate tööriistade ja -vahenditega.

Õpetaja:

- 1) demonstreerib enam kasutatavate käsitöövahendite (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne) õiget käsitsemist: töövahendi õige käes hoidmine, õiged töövõtted.
- 2) pöörab tähelepanu korrale töökohas: töövahenditel, materjalidel ning jääkidel on selleks ettenähtud koht;
- 3) selgitab ohutusnõudeid töötamise ajal ja jälgib nende täitmist

Töötlemisviisid

Erinevate materjalide töötlemisviisid

Paberi, kartongi rebimine, mõõtmine, voltimine, lõikamine, punumine, liimimine.

Õpilane:

4. rebib; mõõdab ja lõikab täpselt, voldib, punub ja modelleerib;
5. kasutab erinevaid liime, lähtudes materjali omadustest;
6. kasutab paberit ning kartongi tasapinnaliste ja ruumiliste esemete valmistamiseks.

Õpetaja:

- 1) aitab kinnistada matemaatikas õpitud mõõtmisvõtteid paberil, kartongil;
  - 2) õpetab joonestama lihtsamaid pinnalaotusi;
  - 3) õpetab rebima ja lõikama erinevaid kujundeid;
  - 4) arendab ruumilist mõtlemist punumistöde kaudu;
  - 5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.
- b) tekstiilmaterjalide ja naha töötlemine: punumine, heegeldamine, tarbe- ja kaunistuspistete õmblemine.

Õpilane:

- 1) harjutab tarbe- ja kaunistuspisteid, kasutab neid esemete valmistamiseks ning kaunistamiseks;
- 2) oskab teha alg- ja ahelsilmust, punuda paela ning palmikut.

Õpetaja:

- 1) selgitab, kuidas saada sobiva pikkusega nõelasilmatäit õmblemiseks, niiditada nõela ja teha sõlme;
- 2) demonstreerib tarbe- kaunistuspistete õmblemist;
- 3) demonstreerib heegelnõela õiget käeshoidmist ning alg- ja ahelsilmuse heegeldamist;
- 4) demonstreerib erinevate paelte ning palmiku punumist;

5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.

Õpilane:

- 1) harjutab puidu, metalli ja plastide jõukohaseid töötlemisvõtteid;
- 2) katsetab ja harjutab materjalikohaseid viimistlusvõtteid (lihvimine, puidupõletiga kirjamine, õlitamine, vahatamine, värvimine jne);
- 3) hindab töö käigus erinevate kinnitus- ja ühendusviiside otstarbekust;
- 4) leiab materjalile/esemele uue kasutusala (näiteks piimakarbist linnusöögimaja vms).

Õpetaja:

- 1) tutvustab erinevaid materjale ja selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised;
- 2) demonstreerib ja selgitab erinevaid materjalide ühendamise viise: liimimine, naelutamine, õmblemine, heegeldamine;
- 3) julgustab koduses majapidamises järelejäänud pisesemetest (karbid, plastpudelid jne) meisterdama;
- 4) selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised.

Kavandamine

Õpetaja juhhib arutelusid:

- 1) esemeline keskkond kodus, koolis ja kodukohas (külas, asulas, linnas);
- 2) kavandi olemus ja eesmärk; kavandatava eseme otstarve, funktsionaalsus, proportsioonid, materjal ja esteetilisus; eseme, keskkonna kujutamise võimalused;
- 3) teksti ning pildimaterjali kasutamine abimaterjalina ideede leidmiseks.

Õpetaja:

- 1) esitab suunavaid küsimusi, et toetada õpilasi arutelu vältel ja ideid tutvustades;

2) demonstreerib abimaterjalide ja kavandite näidiseid ning kavandamise erinevaid võtteid;

3) esitab võimalusi erinevate materjalide ja oma ideede kujutamiseks.

Õpilane:

1) tunneb ära rahvuslikud motiivid, mustrid ja rahvusvärvid ning leiab neid kodustel esemetel;

2) kasutab rahvuslikke motiive oma töid kavandades.

Õpetaja:

1) juhib arutelu kodukoha rahvusliku sümbolika ja ornamentika üle;

2) suunab õpilast kasutama rahvuslikku ornamentikat erinevates tehnikates (punumine, tekstiilitööd) ning kaunistusvõttena (värvimine, trükkimine, puidupõletiga kirjamine vms).

Töötamine

Õpilane:

1) jälgib õpetaja tegevust, kuulab õpetaja suulist juhendamist, jäljendab töövõtteid;

2) loeb tööjuhendit ja kirjeldab selle põhjal töö käiku, püüab leida õpetaja suunamisel juhendist vastuseid töö käigus tekkinud probleemidele;

3) kirjeldab tööjuhendis olevaid selgitavaid jooniseid.

Õpetaja

1) juhendab ja demonstreerib töövõtteid;

2) selgitab, kuidas mõista kirjalikku tööjuhendit ja jooniseid ning kasutada tööjuhendit abimaterjalina.

Õpetaja poolt on läbi mõeldud kirjalik tööjuhend / juhend tahvlil, juhend esitlusena, individuaalne tööjuhend.

Õpilased:

1) teevad rühmatööd: mänguväljaku, klassiruumi, oma toa maketi koostamine, klassi kaunistamine

	<p>tähtpäevaks, ühise meene valmistamine õpetajale, koolile;</p> <p>2) õpivad õpetaja juhendamisel jagama rühmatöös ülesandeid ja vastutust.</p> <p>Õpetaja juhendab rühmatööd ühise idee leidmiseks ja ülesannete jaotamiseks, suunab kaaslaste abistamist ning julgustab ise abi küsima.</p> <p>Õpilane hindab oma töökoha korrasolekut, paigutab töövahendeid ohutult ja otstarbekalt oma kohtadele.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) demonstreerib erinevate töövahendite ohutut käsitlemist ning töövahendite ja materjalide käepärast asetust/rühmitamist töölaual,</p> <p>2) juhhib tähelepanu töö sujuvusele, tööks ettevalmistava tegevuse olulisusele ning töö esteetilise ja tehnoloogiliselt õige tulemuse saavutamisele.</p> <p>Eneseanalüüs ja hindamine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb oma valminud tööd esialgse kavandiga/plaaniga, leiab oma töös positiivseid külgi ning toob need esile;</p> <p>2) arutleb, mida oleks võinud teha teisiti, hindab töö esteetilisust, selgitab kasutusala.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) aitab vajaduse korral õpilastel mõtteid väljendada ning oma tööle hinnangut anda;</p> <p>2) toob iga õpilase puhul esile uute oskuste omandamise.</p> <p>Igapäevaelu oskused</p> <p>Õpilased:</p> <p>1) koostavad õpetaja juhendamisel toidupüramiidi;</p> <p>2) kasutavad toiduaineid säästlikult;</p> <p>3) koguvad toiduainete pakendeid, arutlevad seal oleva info üle;</p>
--	--

4) valmistavad võileibu, suupisteid, mahlajooke (klassiõhtuks, veerandi- või aastalõpuks).

Õpetaja:

1) juhib arutelu asjade vajalikkuse, inimeste soovide ning ostuvõimaluste üle – kulutuste plaanimine;

2) selgitab toitumisrežiimi olulisust (toitumise regulaarsus, toidukordade arv, toidu valik eri söögikordadel);

3) kasutab näitmaterjalina vahetult toidukaupu ning pilte;

4) tutvustab mitmekesist toitu ja toidupüramiidi olemust.

Tarbijaharidus ja keskkond

Õpilased:

1) arutlevad asjade tarbimisvajaduse üle;

2) arutlevad töökoha korrashoiu üle ning selle mõjust töö tulemusele ja ohutusele.

Õpilased:

katavad laua, koristavad ruumi ning sordivad jäätmed.

Õpetaja:

1) toob näiteid maitsekalt kujundatud ruumide ja kaetud laudade kohta (fotod ajakirjadest, Internetist jm);

2) juhib klassiõhtuks vm ürituseks laua kaunistamist, katmist ja koristamist.

Arutletakse hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle.

Õpilane:

1) kasutab iga päev garderoobi korrektselt;

2) peseb enne ja pärast tööd käsi ning enne söömist käsi;

3) pöörab toitu valmistades isiklikule hügieenile tähelepanu.

	<p>Õpetaja:</p> <p>1) juhib arutelu üleriie paigutamisest kooli garderoobis, isiklike hügieenitarvete säilitamisest ja kasutamisest ning käte hooldamise põhimõtetest;</p> <p>2) korraldab garderoobis praktilise tegevuse.</p> <p>Käitumiskultuur</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) osaleb rollimängudes, üritustel;</p> <p>2) analüüsib enda ja teiste käitumist, tuues näiteid (sh positiivseid) igapäevaelust.</p> <p>Õpetaja juhib arutelusid käitumisest koolis, kodus, tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega.</p>
Õppesisu:	
<p>Materjalid Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine. Ümbritsevast keskkonnast erinevaid materjale leidmine ning nende seostamine materjali kasutuse ja eseme otstarbega. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine ja sobivate töövahendite kasutamine.</p> <p>Töövahendid ja töötamisviisid Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (heegeldamine, õmblemine, punumine, kaunistamine, värvimine). Sagedasemad töövahendid (nõel, heegelnõel, naaskel, lõiketangid, näpitsad), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Praktiliste töödena jõukohaste esemete valmistamine.</p> <p>Tööprotsess (ideest teostuseni) Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine. Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele. Oma ja teiste töös positiivsete külgede esiletoomine.</p> <p>Igapäevased oskused Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitide valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Viisakas käitumine.</p>	
Põhimõisted:	
<p><i>Kartong, paber, plastiliin, punkt, sirge, liimliide, eneseanalüüs, hindamine, klassi kodukord, tööohutus ja töökultuur, materjalide taaskasutus.</i></p>	
Kooli väärtuste arendamine:	
<p>Koostöö – õppimine läbi rühmatöö, koostöine õppimine. Tehakse koostööd erinevate osapooltega .</p> <p>Ettevõtlikkus- julgub pakkuda uusi ideid probleemide lahendamiseks. Õpilane julgub eksida. Osaleb oma valmistöödega kooli laadapäevadel.</p> <p>Keskkonnahoid – väärtustame oma koduümbrust, õpime tundma oma koduümbrust. Koduümbruse taimed, puhas tooraine toitumiseks. Säätlik tarbimine, jäätmevaba eluviis (Rohelise kooli strateegia).</p>	

<p>Loovus – erinevate õppemeetodite kasutamine. Õpilane suudab teha enda jaoks sobiva valiku, rakendab oma fantaasiat.</p> <p>Tervis - säästva eluviisi propageerimine ja kujundamine. Rohetehnoloogiate kasutamise vajalikkuse mõistmine. Töötamine naturaalsete materjalidega.</p>	
Lõiming	Hindamine:
<p>Inimeseõpetus. Keskkond meie ümber. Asjade väärtus. Ohud tervisele.</p> <p>Loodusõpetus. Inimese elukeskkond, asjad ja materjalid. Loomad ja taimed inimese elus. Meelte kasutamine ümbritsevat tundma õppides (nägemine, kompimine); tuttavate materjalide omadused; tarbimise vastutustundlikkus. Keskkond meie ümber. Asjad ja materjalid.</p> <p>Matemaatika. Mõõtmisvahendite kasutamine materjalil. Mõõtühikuid, mõõtmine, märkimine, geomeetrilised kujundid.</p> <p>Kunstiõpetus. Esemete vorm ja otstarve. Kujutamine, võrdlemine, kompositsioonid, ornament, värvusõpetus.</p> <p>Eesti keel. Info ja ideede leidmine raamatutest ja Internetist. Õpetaja selgituste mõistmine. Sõnavara rikastamine, arutlemine ja kirjeldamine; kuuldust ja loetust arusaamine.</p> <p>Muusikaõpetus. Laulupeotraditsioon ja -kultuur.</p>	<p>Hindamine tehnoloogia valdkonna õppeainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi valdkonna vastu.</p> <p>Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ning kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat sõnalist hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest.</p> <p>Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilaste tööd tagasisidestama. Õpilasele on õppe alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpilaste suunatakse õppe käigus oma õppimist ning seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tööprotsessi ajal annab õpetaja suuliselt tagasisidet töövahendi õigesti käes hoidmisest ja ohutustehnika järgimisest. • Õpetaja hindab oskust näha erinevate materjalide kasutusalasid ning õpilase oskust valida tööks sobilikke materjale. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatakse õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga. • Hindamismeetodina on üheks võimaluseks töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatud õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga. • Analüüsime koostööoskust ja anname sellele hinnangut. • Hinnatakse/ tagasisidestatakse jooksvalt töökultuuri ning töökoha korraldust. • Õpilased võtavad osa koolis korraldatavatest

	laatadest.
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
I kooliastme lõpetaja: 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi; 2) kasutab materjale säästlikult; 3) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid; 4) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; 5) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös; 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest; 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel; 8) arvestab ühiselt töötades kaaslasi; 9) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras; 10) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest; 11) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes; 12) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta; 13) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta; 14) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust.	

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: tehnoloogia	Õppeaine: tööõpetus
I kooliaste	3.klass	Tundide arv: 3
Õppeaine kirjeldus		
<p>Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.</p> <p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p>		
Õpitulemused:		Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Materjalid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi; töötab õpetaja juhendamisel üksi ja koos teistega rühmas; kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid. <p>Töötamisviisid ja töövahendid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid. <p>Tööprotsess (kavandamine, töötamine ja refleksioon) Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> saab aru suulistest või kirjalikest juhistest; töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel; arvestab ühiselt töötades kaaslasiga; märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös; kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; hoiab oma töökoha ja töövahendid korras; viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemustest; märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes. 		<p>Materjalid Arutleme keskkonna üle meie ümber: looduslikud ja tehismaterjalid, pehmed ja kõvad materjalid.</p> <p>Õpilane 1) leiab ümbritsevast keskkonnast (klassist, õppetöökojast jne) looduslikest ja tehismaterjalidest esemeid. 2) võrdleb materjale, leiab seoseid materjalide kasutuse ja esemete otstarbe vahel.</p> <p>Õpetaja tutvustab erinevaid materjale, lihtsustatult nende saamisviise, omadusi ja kasutamist: 1) paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; 2) tekstiilmaterjalid. Taimse (puuvill, lina) ja loomse (vill, siid) päritoluga tekstiilmaterjalide valmistamine, omadused ja kasutamine. Kanga parem ja pahem pool ning ääris. Tekstiilmaterjalidest rõivad ja kodutekstiilid; 3) naha omadused ja kasutamine; 4) puit: puidu liigid, omadused, kasutamine; vineer; 5) metallide (näiteks värvilisest metallist traat) omadused ja kasutamine. 6) erinevad kunst- ja tehismaterjalid (näiteks kunstnakk), nende omadused ja kasutamine;</p> <p>Katsetused erinevate materjalidega.</p>

<p>Igapäevaelu oskused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta; • toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta; • kasutab materjale säästlikult; • hoiab oma töökoha ja töövahendid korras; • toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust; • arvestab ühiselt töötades kaaslasi.	<p>Soovituslikud tegevused. Materjalide omaduste võrdlemiseks on soovitatav valida praktilised tööd, kus kasutatakse koos erinevaid materjale: paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne. Leitakse ümbritsevast keskkonnast erinevaid materjale ning seostatakse materjali kasutust ja eseme otstarvet.</p> <p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab materjale säästlikult, 2) asetab šabloone ja lõikeid paberile, nahale, kangale, puidule vms. arvestades alusmaterjali suurust ja selle edasise kasutamise võimalusi. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kujundab teadlikku säästvat suhtumist materjalidesse. 2) tutvustab materjalide taaskasutuse võimalusi (näited igapäevaelust, videod). 3) tutvustab mõisteid šabloon ja lõige ning nende kasutamist (säästvalt detailide lõikamine) <p>Arutletakse töövahendite ja materjalide sobivuse ning sellest lähtuva kasutusvõimaluse üle.</p> <p>Töövahendid</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) harjutab meisterdades tööriistade korrektset kasutamist ja mõistab selle olulisust ohutuse seisukohast; 2) mõistab, et erinevad materjalid töödeldakse selleks sobivate tööriistade ja -vahenditega. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) demonstreerib enam kasutatavate käsitöövahendite (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne) õiget käsitlemist: töövahendi õige käes hoidmine, õiged töövõtted. 2) pöörab tähelepanu korrale töökohas: töövahenditel, materjalidel ning jääkidel on selleks ettenähtud koht; 3) selgitab ohutusnõudeid töötamise ajal ja jälgib nende täitmist <p>Töötlemisviisid</p> <p><i>Erinevate materjalide töötlemisviisid</i></p>
--	---

Paberi, kartongi rebimine, mõõtmine, voltimine, lõikamine, punumine, liimimine.

Õpilane:

7. rebib; mõõdab ja lõikab täpselt, voldib, punub ja modelleerib;
8. kasutab erinevaid liime, lähtudes materjali omadustest;
9. kasutab paberit ning kartongi tasapinnaliste ja ruumiliste esemete valmistamiseks.

Õpetaja:

- 1) aitab kinnistada matemaatikas õpitud mõõtmisvõtteid paberil, kartongil;
  - 2) õpetab joonestama lihtsamaid pinnalaotusi;
  - 3) õpetab rebima ja lõikama erinevaid kujundeid;
  - 4) arendab ruumilist mõtlemist punumistöõde kaudu;
  - 5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.
- b) tekstiilmaterjalide ja naha töötlemine: punumine, heegeldamine, tarbe- ja kaunistuspistete õmblemine.

Õpilane:

- 1) harjutab tarbe- ja kaunistuspisteid, kasutab neid esemete valmistamiseks ning kaunistamiseks;
- 2) oskab teha alg- ja ahelsilmust, punuda paela ning palmikut.

Õpetaja:

- 1) selgitab, kuidas saada sobiva pikkusega nõelasilmatait õmblemiseks, niiditada nõela ja teha sõlme;
- 2) demonstreerib tarbe- kaunistuspistete õmblemist;
- 3) demonstreerib heegelnõela õiget käeshoidmist ning alg- ja ahelsilmuse heegeldamist;
- 4) demonstreerib erinevate paelte ning palmiku punumist;

5) annab diferentseeritud õppeülesandeid.

Õpilane:

- 1) harjutab puidu, metalli ja plastide jõukohaseid töötlemisvõtteid;
- 2) katsetab ja harjutab materjalikohaseid viimistlusvõtteid (lihvimine, puidupõletiga kirjamine, õlitamine, vahatamine, värvimine jne);
- 3) hindab töö käigus erinevate kinnitus- ja ühendusviiside otstarbekust;
- 4) leiab materjalile/esemele uue kasutusala (näiteks piimakarbist linnusöögimaja vms).

Õpetaja:

- 1) tutvustab erinevaid materjale ja selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised;
- 2) demonstreerib ja selgitab erinevaid materjalide ühendamise viise: liimimine, naelutamine, õmblemine, heegeldamine;
- 3) julgustab koduses majapidamises järelejäänud pisesemetest (karbid, plastpudelid jne) meisterdama;
- 4) selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised.

Kavandamine

Õpetaja juhhib arutelusid:

- 1) esemeline keskkond kodus, koolis ja kodukohas (külas, asulas, linnas);
- 2) kavandi olemus ja eesmärk; kavandatava eseme otstarve, funktsionaalsus, proportsioonid, materjal ja esteetilisus; eseme, keskkonna kujutamise võimalused;
- 3) teksti ning pildimaterjali kasutamine abimaterjalina ideede leidmiseks.

Õpetaja:

- 1) esitab suunavaid küsimusi, et toetada õpilasi arutelu vältel ja ideid tutvustades;

- 2) demonstreerib abimaterjalide ja kavandite näidiseid ning kavandamise erinevaid võtteid;
- 3) esitab võimalusi erinevate materjalide ja oma ideede kujutamiseks.

Õpilane:

- 1) tunneb ära rahvuslikud motiivid, mustrid ja rahvusvärvid ning leiab neid kodustel esemetel;
- 2) kasutab rahvuslikke motiive oma töid kavandades.

Õpetaja:

- 1) juhib arutelu kodukoha rahvusliku sümbolika ja ornamentika üle;
- 2) suunab õpilast kasutama rahvuslikku ornamentikat erinevates tehnikates (punumine, tekstiilitööd) ning kaunistusvõttena (värvimine, trükkimine, puidupõletiga kirjamine vms).

Töötamine

Õpilane:

- 1) jälgib õpetaja tegevust, kuulab õpetaja suulist juhendamist, jäljendab töövõtteid;
- 2) loeb tööjuhendit ja kirjeldab selle põhjal töö käiku, püüab leida õpetaja suunamisel juhendist vastuseid töö käigus tekkinud probleemidele;
- 3) kirjeldab tööjuhendis olevaid selgitavaid jooniseid.

Õpetaja

- 1) juhendab ja demonstreerib töövõtteid;
- 2) selgitab, kuidas mõista kirjalikku tööjuhendit ja jooniseid ning kasutada tööjuhendit abimaterjalina.

Õpetaja poolt on läbi mõeldud kirjalik tööjuhend / juhend tahvlil, juhend esitlusena, individuaalne tööjuhend.

Õpilased:

- 1) teevad rühmatööd: mänguväljaku, klassiruumi, oma toa maketi koostamine, klassi kaunistamine

	<p>tähtpäevaks, ühise meene valmistamine õpetajale, koolile;</p> <p>2) õpivad õpetaja juhendamisel jagama rühmatöös ülesandeid ja vastutust.</p> <p>Õpetaja juhendab rühmatööd ühise idee leidmiseks ja ülesannete jaotamiseks, suunab kaaslaste abistamist ning julgustab ise abi küsima.</p> <p>Õpilane hindab oma töökoha korrasolekut, paigutab töövahendeid ohutult ja otstarbekalt oma kohtadele.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) demonstreerib erinevate töövahendite ohutut käsitlemist ning töövahendite ja materjalide käepärast asetust/rühmitamist töölaual,</p> <p>2) juhhib tähelepanu töö sujuvusele, tööks ettevalmistava tegevuse olulisusele ning töö esteetilise ja tehnoloogiliselt õige tulemuse saavutamisele.</p> <p>Eneseanalüüs ja hindamine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb oma valminud tööd esialgse kavandiga/plaaniga, leiab oma töös positiivseid külgi ning toob need esile;</p> <p>2) arutleb, mida oleks võinud teha teisiti, hindab töö esteetilisust, selgitab kasutusala.</p> <p>Õpetaja:</p> <p>1) aitab vajaduse korral õpilastel mõtteid väljendada ning oma tööle hinnangut anda;</p> <p>2) toob iga õpilase puhul esile uute oskuste omandamise.</p> <p>Igapäevaelu oskused</p> <p>Õpilased:</p> <p>1) koostavad õpetaja juhendamisel toidupüramiidi;</p> <p>2) kasutavad toiduaineid säästlikult;</p> <p>3) koguvad toiduainete pakendeid, arutlevad seal oleva info üle;</p>
--	--

4) valmistavad võileibu, suupisteid, mahlajooke (klassiõhtuks, veerandi- või aastalõpuks).

Õpetaja:

1) juhib arutelu asjade vajalikkuse, inimeste soovide ning ostuvõimaluste üle – kulutuste plaanimine;

2) selgitab toitumisrežiimi olulisust (toitumise regulaarsus, toidukordade arv, toidu valik eri söögikordadel);

3) kasutab näitmaterjalina vahetult toidukaupu ning pilte;

4) tutvustab mitmekesist toitu ja toidupüramiidi olemust.

Tarbijaharidus ja keskkond

Õpilased:

1) arutlevad asjade tarbimisvajaduse üle;

2) arutlevad töökoha korrashoiu üle ning selle mõjust töö tulemusele ja ohutusele.

Õpilased:

katavad laua, koristavad ruumi ning sordivad jäätmed.

Õpetaja:

1) toob näiteid maitsekalt kujundatud ruumide ja kaetud laudade kohta (fotod ajakirjadest, Internetist jm);

2) juhib klassiõhtuks vm ürituseks laua kaunistamist, katmist ja koristamist.

Arutletakse hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle.

Õpilane:

1) kasutab iga päev garderoobi korrektselt;

2) peseb enne ja pärast tööd käsi ning enne söömist käsi;

3) pöörab toitu valmistades isiklikule hügieenile tähelepanu.

	<p>Õpetaja:</p> <p>1) juhib arutelu üleriie paigutamise kooli garderoobis, isiklike hügieenitarvete säilitamisest ja kasutamisest ning käte hooldamise põhimõtetest;</p> <p>2) korraldab garderoobis praktilise tegevuse.</p> <p>Käitumiskultuur</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) osaleb rollimängudes, üritustel;</p> <p>2) analüüsib enda ja teiste käitumist, tuues näiteid (sh positiivseid) igapäevaelust.</p> <p>Õpetaja juhib arutelusid käitumisest koolis, kodus, tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega.</p>
Õppesisu:	
<p>Materjalid Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Praktilised tööd, kus kasutatakse koos erinevaid materjale: paber + tekstiil, tekstiil + puit, puit + traat jne. Sobivate töövahendite kasutamine.</p> <p>Töövahendid ja töötamisviisid Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (vestmine, saagimine, detailide ühendamine, naelutamine, värvimine, viimistlemine). Sagedasemad töövahendid (nuga, vasar, saag, kruvikeeraja, näpitsad), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Tööprotsess (ideest teostuseni) Rahvuslikud muustrid ja motiivid. Idee esitlemine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine. Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine. Oma ja teiste töös positiivsete külgede esiletoomine.</p> <p>Igapäevased oskused Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitide valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine.</p>	
Põhimõisted:	
<p><i>vaatus, võrdlus, tööde järjekord, mõõtmine, märkimine, rebimine, tükeldamine, punumine, eelpiste, heegelnõel, naaskel.</i></p>	
Kooli väärtuste arendamine:	
<p>Koostöö – õppimine läbi rühmatöö, koostööne õppimine. Tehakse koostööd erinevate osapooltega .</p> <p>Ettevõtlikkus- julgub pakkuda uusi ideid probleemide lahendamiseks. Õpilane julgub eksida. Osaleb oma valmistöödega kooli laadapäevadel.</p> <p>Keskkonnahoid – väärtustame oma koduümbrust, õpime tundma oma koduümbrust. Koduümbruse taimed, puhas tooraine toitumiseks. Säästlik tarbimine, jäätmevaba eluviis (Rohelise kooli strateegia).</p>	

<p>Loovus – erinevate õppemeetodite kasutamine. Õpilane suudab teha enda jaoks sobiva valiku, rakendab oma fantaasiat.</p> <p>Tervis - säästva eluviisi propageerimine ja kujundamine. Rohetehnoloogiate kasutamise vajalikkuse mõistmine. Töötamine naturaalse materjalidega. Ökoloogia.</p>	
Lõiming	Hindamine:
<p>Inimeseõpetus. Keskkond meie ümber. Asjade väärtus. Ohud tervisele.</p> <p>Loodusõpetus. Inimese elukeskkond, asjad ja materjalid. Loomad ja taimed inimese elus. Meelte kasutamine ümbritsevat tundma õppides (nägemine, kompimine); tuttavate materjalide omadused; tarbimise vastutustundlikkus. Keskkond meie ümber. Asjad ja materjalid.</p> <p>Matemaatika. Mõõtmisvahendite kasutamine materjalil. Mõõtühikuid, mõõtmine, märkimine, geomeetrilised kujundid.</p> <p>Kunstiõpetus. Esemete vorm ja otstarve. Kujutamine, võrdlemine, kompositsioonid, ornament, värvusõpetus.</p> <p>Eesti keel. Info ja ideede leidmine raamatutest ja Internetist. Õpetaja selgituste mõistmine. Sõnavara rikastamine, arutlemine ja kirjeldamine; kuuldust ja loetust arusaamine.</p> <p>Muusikaõpetus. Laulupeotraditsioon ja -kultuur.</p>	<p>Hindamine on mitteeristav. Mitteeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, millises mahu on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ja analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning luua uusi seoseid.</p> <p>Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb ära teha kõik olulised õpiülesanded.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "A" ehk arvestatud saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavaks õpitulemuseks (50%-100%). • "MA" ehk mitte arvestatud saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavast õpitulemusest madalamal tasemel (0%- 49%). <p>Lisaks hindamisele õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet. Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilaste tööd tagasisidestama. Õpilasele on õppe alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpilaste suunatakse õppe käigus oma õppimist ning seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tööprotsessi ajal annab õpetaja suuliselt tagasisidet töövahendi õigesti käes hoidmisest ja ohutustehnika järgimisest. • Õpetaja hindab oskust näha erinevate materjalide kasutusalasid ning õpilase oskust valida tööks sobilikke materjale. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatakse õpilase arengut – töö tulemuste muutust

	<p>võrreldes varasemaga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hindamismeetodina on üheks võimaluseks töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa. • Hinnates / tagasisidet andes on arvestatud õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga. • Analüüsimise koostööskest ja anname sellele hinnangut. • Hinnatakse/ tagasisidestatakse jooksvalt töökultuuri ning töökoha korrahoitu. • Õpilased võtavad osa koolis korraldatavatest laadest.
--	---

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

I kooliastme lõpetaja:

- 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- 2) kasutab materjale säästlikult;
- 3) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid;
- 4) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;
- 5) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös;
- 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest;
- 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel;
- 8) arvestab ühiselt töötades kaaslasiga;
- 9) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras;
- 10) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest;
- 11) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes;
- 12) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta;
- 13) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta;
- 14) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust.